

EXPUNERE DE MOTIVE

Una dintre frazele celebre atribuite marelui istoric Nicolae Iorga - „*Un popor care nu-și cunoaște istoria este ca un copil care nu-și cunoaște părinții*” – reapare frecvent în spațiul public din țara noastră, de regulă cu prilejul momentelor solemne sau comemorative. În fapt, esența acestei afirmații este aceea că, după decenii în care poporul român s-a confruntat cu extremism politic, cu persecutarea credințelor și practicilor religioase, cu teroarea regimului comunist, autoritățile statului român au obligația fundamentală ca, printr-un sistem de învățământ performant și prin activități publice educative și culturale pline de conținut, tinerele generații să asimileze într-un mod corect evenimentele istorice din ultimele secole și să nu permită niciun moment revitalizarea radicalismului și extremismului politic în România.

Un moment important în istoria recentă a țării noastre l-a reprezentat condamnarea regimului comunist de către Parlamentul României, în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din data de 18 decembrie 2006, în baza Raportului întocmit de Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste.

Deși condamnarea comunismului s-a produs cu o întârziere nejustificat de mare, de 17 ani de la sângeroasele zile ale Revoluției Române din decembrie 1989, acest moment a reprezentat un pas important în poziționarea oficială a țării noastre față de regimurile dictatoriale-totalitare. Condamnarea comunismului a reprezentat, practic, angajamentul Parlamentului României de a apăra democrația atât de greu câștigată și de a respinge cu fermitate orice manifestări ale extremismului politic.

Trebuie subliniat și faptul că, în ultimele două decenii, s-au realizat progrese semnificative și la nivelul sistemului public de învățământ, astfel încât planurile cadru de studiu pentru ciclul gimnazial și liceal au cuprins o pondere tot mai mare din istoria modernă și contemporană a românilor, cu accent pe atrocitățile extremismului de la finalul perioadei interbelice și pe crimele comise de către regimul totalitar comunist, încă de la instalarea guvernului Petru Groza în data de 6 martie 1945.

Cu toate acestea, în condițiile în care o anumită formă de nostalgie despre cumplita perioadă comunistă este încă prezentă în societatea românească (aspect confirmat de anchete sociologice naționale), acest lucru poate să însemne că statul român nu a făcut suficient pentru a păstra vie memoria eroilor martiri ai poporului român, a celor care s-au opus dictaturii, cu prețul vieții lor.

În acest sens, considerăm deosebit de importantă păstrarea vie a memoriei rezistenței anticomuniste din România, care s-a manifestat încă din primele zile ale instalării regimului criminal comunist. Vorbim, astfel, despre gruparea de rezistență condusă de Toma Arnăuțoiu – cunoscută sub numele de "Haiducii Muscelului" – care a rezistat în munți aproape 9 ani, în ciuda condițiilor deosebit de grele de viață. Acest grup de rezistență împotriva regimului comunist a devenit reprezentativ și o una dintre cele mai mari provocări pentru poliția politică a regimului comunist.

Inițiativa înființării unei grupări de rezistență împotriva comunismului în zona muntoasă a Muscelului a fost luată la București, în iarna '48-'49, în cadrul unor întâlniri organizate de Gheorghe Arsenescu, la întreveneri fiind prezent și Toma Arnăuțoiu. La începutul anului 1949, când lucrătorii securității comuniste au aflat că Arsenescu se afla în București, Gheorghe Arsenescu și Toma

Toma Arnăuțoiu s-au retras în zona muntoasă a Argeșului, în pădurile din jurul localității Nucșoara, satul natal al familiei Arnăuțoiu.

După ani de represiuni asupra familiilor și cunoscuților, după ani de urmăriri, opoziții regimului comunist au fost depistați, arestați și supuși unor torturi și umilințe greu de imaginat. Ulterior, sub falsul pretext al unei judecăți rapide, prin procese-mascaradă, 16 membri din așa-numitul lot Arnăuțoiu au fost executați la Jilava, în Valea Piersicilor, în cursul nopții de 18 iulie 1959.

Printre cei asasinați s-au aflat preoții Nicolae Andreescu, Ion Constantinescu, Ion Drăgoi și învățătorii Gheorghe Popescu, Ion Mica, Alexandru Moldoveanu, Nicolae Nițu. Aceștia erau intelectualii din satele Nucșoara și Poienărei, care s-au opus comunismului cu prețul propriilor vieți. Pe lângă aceștia, au mai fost asasinați în acea noapte cumplită: Petre Arnăuțoiu, Nicolae Bășoiu, Titu Jubleanu, Benone Milea, Constantin Popescu, Gheorghe Tomeci, Ioan Sândoiu și Nicolae Ticu. Ulterior acestor asasinate, securitatea comunistă a întocmit și o listă a susținătorilor anti-comuniști, formată din 32 de persoane, care, ulterior, au fost condamnate la ani grei de închisoare – practic, la exterminare – pentru a da un exemplu de cruzime.

Ziua de 18 iulie rămâne, așadar, emblematică pentru istoria comunismului din România, pentru modul în care regimul criminal comunist înțelesese să anihileze, prin condamnare la moarte, orice cetățean român care se împotriva regimului totalitar.

Este important de precizat faptul că rezistența anticomunistă din România, nu numai cea din zona Muscelului, a cuprins, în general, români din toate categoriile sociale: țărani simpli, cu sau fără avere, elite locale, preoți, țărani mai înstăriți, bătrâni, femei, copii.

Mulți dintre aceștia au ajuns, cu timpul, să îndure suferința în cele mai crunte închisori ale regimului comunist, de la Sighet și Jilava și până la Pitești. În ciuda torturilor și practicilor de deumanizare la care au fost supuși, niciunul dintre reprezentanții rezistenței anticomuniste nu și-a abandonat credința și dorința de libertate pentru poporul român. Memoria unor asemenea martirii nu trebuie uitată niciodată!

Fără îndoială, una dintre cele mai puternice personalități ale rezistenței anticomuniste din România a fost Elisabeta Rizea, din Argeș, fiica lui Ion și a Mariei Șuța, nepoată a fruntașului țărănist Gheorghe Șuța, ucis de comuniști din cauza atitudinii sale ferme împotriva regimului comunist impus de sovietici.

În interviurile pe care aceasta le-a dat după căderea comunismului, Elisabeta Rizea, a afirmat că a detestat profund regimul comunist și că, din momentul înființării grupului de rezistență din Nucșoara condus de Toma Arnăuțoiu, i-a ajutat pe opozanții regimului comunist, împreună cu soțul ei, Gheorghe Rizea, cu alimente și îmbrăcăminte.

Ca urmare a implicării în susținerea mișcării anticomuniste, securitatea comunistă i-a urmărit în permanență. În aceste condiții, Gheorghe Rizea a fost arestat, anchetat și condamnat la 15 ani muncă silnică.

De asemenea, Elisabeta Rizea a fost arestată în data de 20 noiembrie 1950, după care a fost anchetată și condamnată în anul 1951 de către Tribunalul Militar București la 6 ani de închisoare grea. La eliberarea din închisoare, în iunie 1956, deși era urmărită în permanență de către structurile securității comuniste, Elisabeta Rizea a început din nou să îi ajute pe cei din grupul de rezistență, transmițând mesaje, ducând-le alimente și îmbrăcăminte. A fost arestată pentru a doua oară în anul 1958, după prinderea fraților Arnăuțoiu, anchetată din nou și

condamnată de Tribunalul Militar la încă 25 ani muncă silnică, 10 ani degradare civică și confiscarea averii.

În ciuda anilor grei de detenție, Dumnezeu i-a oferit Elisabetei Rizea o viață lungă, trăind până la vârsta de 91 de ani (d. 2003), ceea ce ne-a oferit nouă, tuturor, ocazia, ca prin mărturiile ei televizate (Memorialul Durerii și alte reportaje istorice realizate de televiziunea publică), să putem să reconstituim imaginea completă a ororilor comunismului și a martirilor care au pierit opunându-se acestui regim.

Trebuie să subliniem faptul că, asemenea eroilor rezistenței anticomuniste din Argeș, grupuri de rezistență anticomunistă au existat aproape pe tot cuprinsul României: în Bucovina, Banat, Arad, Vrancea, Maramureș, Munții Apuseni, Dobrogea, Oltenia, iar numărul eroilor martiri va rămâne cu siguranță necunoscut.

Instituirea Zilei Naționale a Rezistenței Anticomuniste din România urmărește recunoașterea unui fenomen istoric complex, marcat de suferință, represiune și lipsa libertăților fundamentale.

Proiectul promovează memoria victimelor regimului comunist, educația democratică și respingerea oricăror forme de totalitarism și extremism.

Instituirea zilei de 18 iulie drept "Ziua Națională a Rezistenței Anticomuniste din România" reprezintă un omagiu și o minimă retribuție morală adusă memoriei acestor martiri și eroi autentici ai poporului român și un omagiu adresat tuturor grupărilor de rezistență anti-comunistă care au activat în munții și în pădurile României, sacrificându-și viețile pentru demnitatea noastră a tuturor. Instituirea zilei de 18 iulie drept "Ziua Națională a Rezistenței Anticomuniste din România" este un apel la memoria țaranului român, întrucât cei mai mulți dintre

ROMANIA

partizani au fost țărani simpli fără o afiliere politică. Amintim faptul că țăranii au reprezentat segmentul social cel mai umilit și chinuit de către comuniști.

Este important de subliniat faptul că prezenta lege nu determină o majorare a cheltuielilor publice (nu are impact asupra bugetului general consolidat), în condițiile în care sprijinul material, financiar și logistic pentru organizarea de evenimente culturale și educative dedicate "Zilei Naționale a Rezistenței Anticomuniste din România" se poate acorda numai în limita resurselor financiare alocate cu această destinație la adoptarea bugetelor.

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, înaintăm Parlamentului României, spre dezbatere și adoptare, prezenta propunere legislativă.

INIȚIATORI

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNĂTURA
1.	Andrei Daniel GHEORGHE – Deputat PNL	
2.	Cotinescu Aurelian	
3.	ȚIȚEA DUMITRU	
4.	Gai Calin P.N.L.	
5.	BOGDAN IONEL PNL	
6.	CIMPEAN OVIDIU VASCE PNL	
7.	Pandea Ciprian – PNL	
8.	ANDREI ALEXANDRU PN	

9.	Octonion Greu
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	

ROMANIA

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 1064
IESIRE	
Ziua.....11.....	Luna.....02.....2026.....

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senat

LEGE

**pentru instituirea zilei de 18 iulie ca "Ziua Națională a Rezistenței
Anticomuniste din România"**

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. 1. - Se instituie ziua de 18 iulie ca "*Ziua Națională a Rezistenței Anticomuniste din România*".

Art. 2. - Cu prilejul "*Zilei Naționale a Rezistenței Anticomuniste din România*", autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile publice de cultură din țară și străinătate, precum și organizațiile aparținând minorităților naționale pot organiza activități culturale, sociale, educative și artistice prin care să fie promovate istoria comunismului din România și eroii rezistenței anticomuniste române.

Art.3. - (1) Autoritățile administrației publice centrale și locale, serviciile publice deconcentrate, cu atribuții în domeniile culturii, turismului și educației, precum și instituțiile de învățământ superior pot acorda sprijin material, financiar și logistic pentru organizarea de evenimente culturale și educative dedicate *"Zilei Naționale a Rezistenței Anticomuniste din România"*, în limita resurselor financiare și logistice disponibile.

(2) Autoritățile și instituțiile prevăzute la alin. (1) pot organiza manifestări culturale în colaborare cu muzee, centre culturale, școli, instituții religioase, asociații și fundații care au ca obiect de activitate promovarea *"Zilei Naționale a Rezistenței Anticomuniste din România"*.

Art. 4. – Cu ocazia sărbătoririi anuale a *"Zilei Naționale a Rezistenței Anticomuniste din România"*, Agenția Națională de Presă AGERPRES, Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune, în calitate de servicii publice, pot produce, difuza sau redifuza conținut editorial care promovează memoria eroilor rezistenței anticomuniste din România.